

Helsingfors

Konsten och kulturen i Helsingfors 2030

Arbetsgruppens vision för staden och invånarna i mars 2020

Arbetsgrupp: **Alexi Malmberg**, intendent för Helsingfors stadsorkester, arbetsgruppens ordförande | **Leif Jakobsson**, direktör emeritus för Svenska Kulturfonden | **Gita Kadambi**, chefdirektör för Finlands nationalopera och -balett | **Elina Knihtilä**, professor vid Konstuniversitetet | **Emmi Komlosi**, lärare med planeringsansvar vid Helsingfors finska arbetarinstitut | **Sonya Lindfors**, koreograf, konstnärlig ledare för UrbanApa | **Teemu Mäki**, konstnär, doktor i konst, ordförande för Suomen taitelijaseura - Konstnärsgillet i Finland | **Eeka Mäkynen**, verkställande direktör för Finnish Metal Events Oy | **Sara Norberg**, verkställande direktör för Cinematic | **Veli-Markus Tapio**, specialsakkunnig vid Suomen Kulttuurirahasto | **Ulla Laurio**, planerare vid Helsingfors stads kulturtjänster, arbetsgruppens sekreterare

Konsten och kulturen i Helsingfors 2030

I Helsingfors är konst och kultur avgörande för ett gott liv och stadens utveckling	3
Konsten hjälper Helsingfors att möta och förändra framtiden	4
Konst och kultur är drivkrafter i utvecklingen av Helsingfors	6
Varje helsingforsares liv är en del av den gemensamma helsingforsandan	8
Åtgärdsförslag för att nå visionen	10
Perspektiv på Helsingfors konst- och kulturliv	14
Helsingfors år 2030	14
Kulturfinansieringen i Helsingfors	15
Vad lever en konstnär i Helsingfors på?	16
Konstens betydelse för Helsingfors	17
Vem är konsten till för?	18
Helsingfors är en flerspråkig stad	19
Effekterna av konst och kultur på välbefinnandet	20
Helsingfors – föregångare inom konstutövning	22
Staden lever även om natten	23
Byggandet av en ny stad	24
2030-talets Helsingfors enligt ungdomar på 2020-talet	26
Backgrund till Helsingfors vision för konst och kultur 2030	28

I Helsingfors är konst och kultur avgörande för ett gott liv och stadens utveckling

Helsingfors år 2030 är på många sätt annorlunda än 2020. Miljökrisen, förändringar i stadens befolkningsstruktur och teknologin utmanar invanda tänkesätt och förfaranden.

I en ständigt föränderlig verklighet hjälper konsten Helsingfors att lära känna sig själv, föreställa sig alternativa världar och bygga stigar in i framtiden.

Helsingforsarna och deras tilltagande kulturella mångfald utgör stadens hjärta. Det är viktigt att kulturerna för en dialog, som ökar förståelsen och skapar en gemensam helsingforsanda.

Helsingfors stad kan dra nytta av konstnärernas kunnande och idéer för att bygga en bra stad, som ökar helsingforsarnas välfärd och hälsa, främjar den ekologiska återuppbyggnaden och identifierar nya möjligheter.

Konst och kultur banar väg för ett kreativt Helsingfors där glädje och hopp hör till varje helsingforsares liv.

År 2030:

Konsten hjälper Helsingfors att möta och förändra framtiden

- Konsten ökar förståelse och främjar en kritisk och konstruktiv dialog
- Konstfältet främjar en hållbar värld
- Helsingfors värnar om konsten som plattform och möjliggörare

Konst och kultur är drivkrafter i utvecklingen av Helsingfors

- Konstnärernas kunnande står till hela stadens förfogande
- Konst och kultur stärker den övergripande välfärden
- Konstfältet ökar samarbetet i huvudstadsregionen, i Finland och internationellt
- Konsten gör Helsingfors till en kreativ stad

Varje helsingforsares liv är en del av den gemensamma helsingforsandan

- Helsingforsarna skapar stadens kultur
- Invånarnas kulturer får Helsingfors att blomstra
- Varje helsingforsare har en livslång kontakt till konsten

Konsten hjälper Helsingfors att möta och förändra framtiden

Konsten ökar förståelse och främjar en kritisk och konstruktiv dialog

Konst är en form av tänkande och samtal som involverar alla våra sinnen. Konst är ett mänskligt särdrag, ett sätt att gestalta verkligheten och konstruera alternativa världar. Konst ökar förståelsen mellan olika människor och idéer. I en ständigt föränderlig värld får vi hjälp av den i sig värdefulla konsten att stanna upp inför det söndriga, det obegripliga och det sköna. Konst inbegriper också kritiskt tänkande, det oförutsedda och närvaro av det okända.

Konsten visar vad Helsingfors är och hur dess många möjliga framtider kan se ut. Den teknologiska utvecklingen, omställningar i arbetslivet, förändringar i stadens demografi och klimatförändringen kommer att ha en betydande inverkan på helsingforsarnas liv. Konsten fungerar som en miljö där man på ett tryggt sätt kan behandla spänningar och hotbilder. I samma miljö uppstår också de framtidsvisioner som är värda att sträva efter.

Att göra och uppleva konst stärker färdigheter som hjälper oss att navigera i en oförutsägbar värld: nyfikenhet, medkänsla, interaktion, förmåga att se saker på ett annat sätt och modet att söka sin riktning. Konsten utvecklar individens och samfundets självkänedom och förenar det förgångna, samtiden och framtiden.

Konstfältet främjar en hållbar värld

Konst- och kulturaktörerna i Helsingfors arbetar på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt.

Konst- och kulturaktörerna i Helsingfors känner sitt ansvar, respekterar miljön och tar initiativ för att stävja klimatförändringen. Genom sitt arbete deltar de i att vända klimatkrisens riktning och bidra till ekologisk återuppbyggnad.

I Helsingfors unika kulturmiljö är naturen och havet en organisk del av staden. Helsingfors visar vägen och stöder ett kulturliv, som tar ansvar för miljön. Staden har funnit olika sätt för en internationalism som respekterar miljön.

Ekologisk hållbarhet skapar ramarna för social och ekonomisk hållbarhet. Konst- och kulturaktörerna i staden tar sig öppet och modigt an sociala utmaningar, som t.ex. de behoven föränderliga helsingforsandan ger upphov till.

Strukturerna och miljöerna där konst produceras och kan upplevas är säkra och trygga för alla invånare. Där råder nolltolerans mot rasism, diskriminering, osakligt bemötande och sexuella trakasserier.

I en globaliserad värld är problemen gemensamma. De förutsätter såväl internationellt samarbete som åtgärder på lokal nivå. Stora städer som Helsingfors har en särskild roll för att lösa problemen.

Helsingfors värnar om konsten som plattform och möjliggörare

För Helsingfors är det viktigt att stödja olika former av konst och kultur samt deras frihet. Musik, litteratur och poesi, teater, dans, nycirkus och performativ konst, digital konst, visuell konst och många andra konstformer blomstrar i staden. Stadens konstfält består av en mångfacetterad samling olika aktörer, nätverk och kopplingar. De konstnärliga uttryckens mångfald och den kulturella rikedom som skapar ett levande Helsingfors.

För konst och kultur har Helsingfors en viktig roll som möjliggörare, plattform och sammanhållare. För konstnärerna finns det utrymme och förutsättningar. Respekten för professionella konstnärer syns också i deras arbetsförhållanden och -villkor. De konstinstitutioner, som får en betydande finansiering av staden har ett särskilt ansvar för stadens kulturliv.

Med hänsyn till lokaler och tillståndspraxis finns det goda förutsättningar att arrangera kultur- och konstevenemang i Helsingfors. Det finns lokaler för konserter, evenemang och festivaler av varierande storlek.

Den växande stadens kulturliv behöver växande resurser, som allokeras rätt. Det innebär att formerna och mekanismerna för kulturfinansieringen måste bli mångsidigare samt mera stöd från staden. Samarbetet mellan företag, tredje sektorn, stadsorganisationen och medborgarsamhället är starkt.

Helsingfors ser värdet i konstnärernas arbete oberoende av om det är litet eller stort, lokalt eller av internationell betydelse. Nya fenomen och det långsiktiga kulturarvet lever sida vid sida.

I Helsingfors förstår man konstens olika dimensioner och mål och det konstnärliga arbetets betydelse.

Konst och kultur är drivkrafter i utvecklingen av Helsingfors

Konstnärernas kunnande står till hela stadens förfogande

Konsten hjälper Helsingfors att utvecklas genom att utmana invanda modeller och peka på nya lösningar för stadens verksamhet och planering.

Helsingfors har strukturer för att sammanföra konst med andra områden. Staden vet hur man kan använda konstbaserade metoder och konstnärerna hjälper till på många olika sätt i planeringen av stadsmiljön, social- och hälsovårdssektorn och utbildningen.

Att få uppleva offentlig konst i det allmänna stadsrummet, i byggnader och på gårdar förbättrar livsmiljöerna i Helsingfors. Inom hälsotjänsterna är konst integrerad i vårdkedjan. I kunniga händer kan konst också användas i vården och behandlingen av sjukdomar.

För skolorna är konst en självklar och outtömlig lärmiljö. Genom konst lär sig eleverna viktiga färdigheter för framtiden såsom att processa kunskap, tänkande och sociala färdigheter.

Konst och kultur stärker den övergripande välfärden

Konst och kultur är en viktig källa till välfärd och hälsa, en del av ett gott liv och livslångt lärande. Varje helsingforsare kan hämta styrka och inspiration i vardagens kultur, i konst- och kulturhobbyer, i att uppleva konst och kultur på egen hand och tillsammans samt i konsten som en del av vardagliga miljöer. Grunden för hälsa och välfärd utgörs av ett omsorgsfullt vårdat materiellt och immateriellt kulturarv samt en byggd kulturmiljö med många lager.

Att delta i konst- och kulturaktiviteter främjar psykisk och fysisk hälsa och förebygger sjukdomar. Konst- och kulturorganisationerna har gjort främjandet av hälsa och välfärd till en strategisk del av arbetet.

Konst och kultur främjar jämlikhet och gemenskap och stärker delaktigheten överallt i stadens strukturer.

Konstfältet ökar samarbetet i huvudstadsregionen, i Finland och internationellt

Helsingfors och stadens konstaktörer har en central roll inom konstfältet i hela landet. Över hälften av Finlands konstnärer bor i huvudstadsregionen, där majoriteten av nya professionella konstnärer får sin utbildning. Största delen av Finlands betydande konstinstitutioner finns i Helsingfors.

Konstuniversitetet, Aalto-universitetet, Helsingfors universitet, Metropolia, Humak, Arcada och andra läroanstalter inom konst och kultur tar studenter och experter från hela landet och överallt i världen till Helsingfors. Deras gemensamma arbete såväl inom forskning som konst och deras nyskapande resultat finns inom räckhåll för alla och syns på många olika sätt i staden. Samtidigt är Helsingfors i all sin mångfald en levande studiemiljö med stark anknytning till läroanstalternas vardag.

Kulturella initiativ och konstnärligt arbete stärker stadens internationella närvaro och interaktion. Helsingfors stad tar initiativ på konst- och kulturfältet och främjar samarbetet i huvudstadsregionen, i Finland och internationellt.

Konsten gör Helsingfors till en kreativ stad

För staden är de kulturella och kreativa näringarna en viktig arbetsgivare och framgångsfaktor. Ett livskraftigt konstfält är en grundförutsättning för de kulturella och kreativa näringarna. Konsten förser den kreativa sektorn med näring och är en avgörande förutsättning för t.ex. formgivning, kommunikation, spelindustrin samt är ett villkor för deras existens.

Konst och teknologi går hand i hand och utvecklas genom att sporra varandra. Kreativitet ger upphov till innovationer och nya konstformer som ett resultat av den tekniska utvecklingen. Konst- och kulturaktörerna i Helsingfors arbetar tätt tillsammans med experter inom teknik. Nya innovationer banar väg för konstnärliga möjligheter, förbättrar tillgängligheten och stärker delaktigheten.

Helsingfors stad har starka strukturer som stöder nätverkande och hållbar tillväxt inom lärande, kultur och kreativitet, teknologi och ny företagsverksamhet.

Tack vare sin kreativitet lockar Helsingfors också internationella evenemang och turister. För dem är Helsingfors ett fönster till resten av Finland. Kulturen och de kreativa och kulturella näringarna bidrar till att öka Helsingfors stads internationella synlighet och dragningskraft som turist- och investeringsmål.

Konst och kultur bidrar stort till att Helsingfors är en välmående och innovativ stad.

Varje helsingforsares liv är en del av den gemensamma helsingforsandan

Helsingforsarna skapar stadens kultur

Varje helsingforsare skapar kultur och fungerar samtidigt som värdefull sakkunnig. Helsingforsandan skapas av stadens invånare i alla åldrar, med olika språk och utbildning, från olika kulturer, med olika etniska och socioekonomiska förutsättningar, av folk som bor på olika håll i staden och av deras berättelser. Invånarnas kulturella nätverk sträcker sig över hela världen.

Helsingforsandan omformas kontinuerligt. Den består av berättelser som helsingforsarna kan identifiera sig med. Den kulturella och språkliga mångfalden ökar och det talas allt fler språk utöver de två officiella. Alla kan finna sina kulturella gemenskaper och sammanhang. Helsingfors många kulturer erbjuder en grogrund, där varje helsingforsare kan slå rot och uppleva staden som sitt hem. Helsingfors får människor och kulturer att mötas.

Invånarnas kulturer får Helsingfors att blomstra

Områdena i Helsingfors har sina särdrag och liknar sina invånare. En konsert eller DJ-spelning, en konstutställning, en amatörmatch, en kvartersbastu, en framtidsdiskussion på ett kulturcentrum eller en poesikväll i en skobutik skapar gemenskap utan krav på att alla ska vara av samma slag.

Biblioteksnätverket är stadens kulturella ryggrad. Biblioteken har utrymmen och resurser för att stödja invånarnas möten och kulturverksamhet. På biblioteken kan man finna information och berättelser, få redskap och expertis till stöd för gemensamma aktiviteter. I bibliotekens närhet finns det ofta också andra platser såsom invånarhus, ungdomsgårdar och skolor, som kan användas för invånarnas lokala verksamhet, fritidsaktiviteter och evenemang.

Varje helsingforsare har en livslång kontakt till konsten

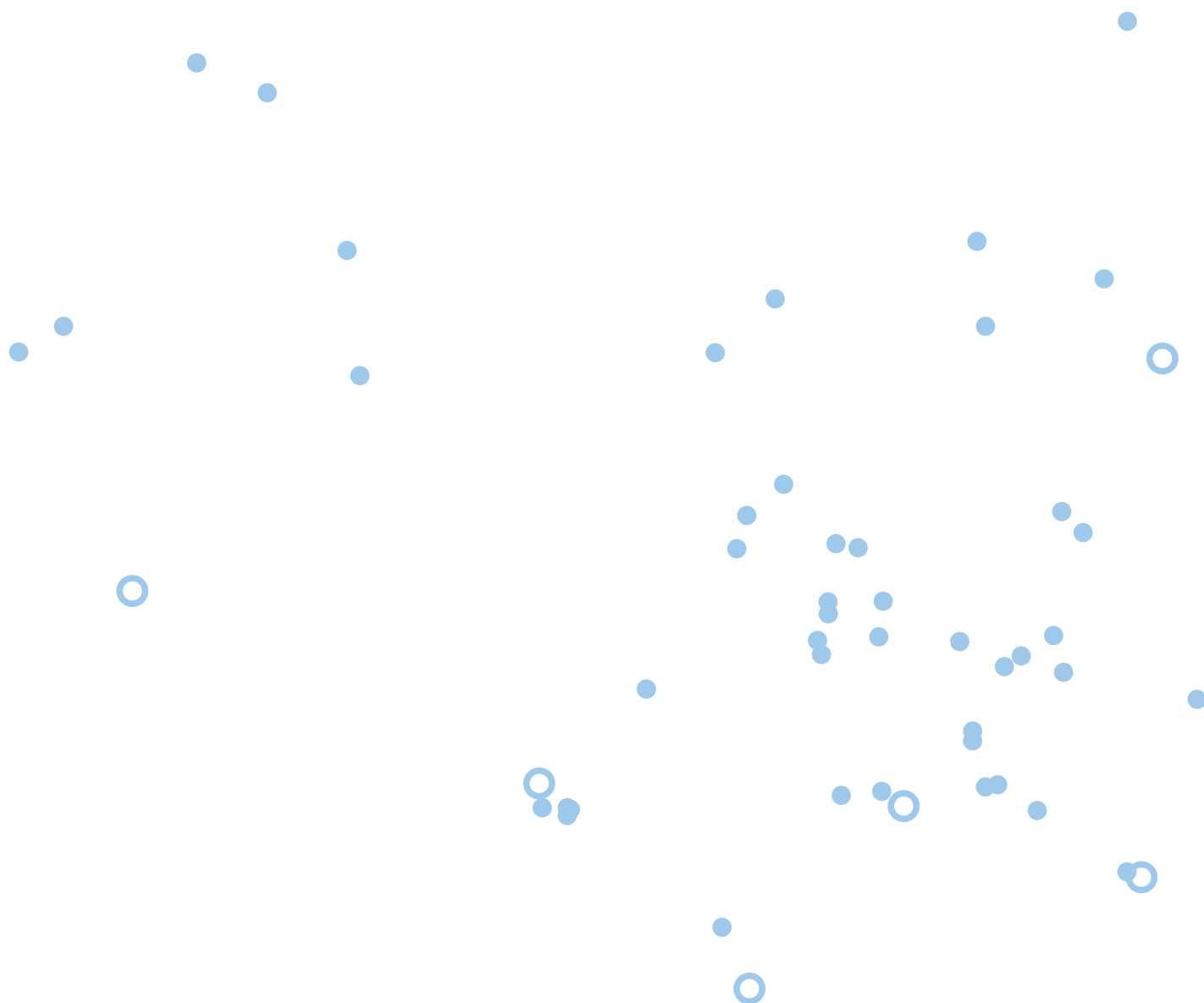
Varje helsingforsare, från spädbarn till hög ålder, har tillgång till konstutbudet och konstnärlig verksamhet. Särskild uppmärksamhet fäster staden vid marginaliserade grupper och deras möjligheter att uppleva och skapa kultur.

Helsingfors stad utvecklar och koordinerar samarbetet mellan skolor, kulturinrättningar, privata aktörer och den grundläggande konstundervisningen för att säkra att rätten till kultur och uttrycksförmåga realiserar för alla barn och unga i Helsingfors.

Konst- och kulturinstitutionerna fungerar som miljöer för upplevelser, aktiviteter och lärande för såväl barn som vuxna. Institutionernas dörrar står öppna för stadsborna delaktighet i ett alltmer varierat samarbete. Institutionernas arbete når också långt utanför deras väggar.

De äldre invånarnas kulturella rättigheter förverkligas överallt i staden. Antalet äldre ökar och det tillbuds stående utbudet av kulturella verksamheter har utvecklats och blivit mångsidigare. Nya teknologiska möjligheter har tagits i bruk på ett omfattande sätt. Den kulturella äldreomsorgen är en viktig del av stadens tjänster.

Konst och kultur finns tillgänglig för alla i Helsingfors.

Åtgärdsförslag för att nå visionen

1. Helsingfors stöder en utpräglad invånarinitierad kultur i bostadsområdena

1.1 Helsingfors säkrar att det överallt i staden finns öppna utrymmen och lokaler som möjliggör invånarnas gemensamma möten och aktiviteter.

Helsingfors närbibliotek bildar en internationellt sett unik bas för ett nätverk av lokaler. Biblioteken och kulturhusen stöder invånarnas kulturverksamhet och möten tillsammans med bl.a. ungdomsgårdar och invånarhus.

1.2 Konstinstitutionerna uppmuntras till långsiktiga samarbeten med lokala aktörer i somliga stadsdelar. Samarbetet använder Helsingforsmodellens erfarenheter av regionalt kulturarbete.

1.3 Med ett lättillgängligt och snabbt koncept för mikrofinansiering främjas gemensam kreativ verksamhet som initieras i stadsdelarna.

2. Helsingfors stärker sin roll som kulturell plattform, möjliggörare och sammankallare

2.1 För kultur och kreativa näringar utarbetar Helsingfors ett rumsprogram som är gemensamt för hela kultur- och fritidssektorn.

- Stadens tomma lokaler kan erbjudas för kultur till sänkt pris, t.ex. för arbete och föreställningar.
- Nya verksamhetsmodeller för att använda och nyttja lokalerna utvecklas i samarbete med privata aktörer och tredje sektorn.
- Staden tillhandahåller lokaler och verksamhetsmöjligheter för konserter och evenemang som del av en levande stadskultur. Södervik utvecklas till ett evenemangsområde, som kan användas året om.

2.2 Helsingfors säkrar resurser för kultur och konst i takt med att staden växer.

- Helsingfors stad binder ökningen av verksamhets- och understödanslagen till kultur så att ökningen åtminstone motsvarar ökningen i befolkningen och kostnader.
- Hindren för en allt mer diversifierad privat finansiering av stadens konst- och kulturinrättningar avlägsnas.

- I samband med att systemet med statsandelar för de performativa konstarterna reformeras kommer staden att se till att de statsanslagsberättigade aktörerna i Helsingfors är konkurrenskraftiga i ett nationellt perspektiv. Dessutom utvecklas stödet till aktörer som står utanför systemet med statsandelar.

2.3 Helsingfors utreder för- och nackdelar i alternativa organisationsmodeller för stadens konstinstitutioner. Utredningen granskar konstinstitutionernas roll, administrativa form och styrning som en del av den helhet som utgörs av stadskoncernen och stadens kulturliv.

3. Helsingfors hjälper konst- och kulturaktörerna att minska verksamheternas klimatavtryck och säkra ekologisk hållbarhet

3.1 Helsingfors stad hjälper konst- och kulturaktörer att granska sitt klimatavtryck och främja dess minskning. Staden utmanar aktörerna på konst- och kulturfältet att utveckla klimatneutrala verksamhetsformer före år 2030.

3.2 Helsingfors implementerar målen i FN:s Agenda 2030.

4. Helsingfors möjliggör en livslång kontakt med konst och kultur för alla helsingforsare

För att nå målet stärker staden samarbetet mellan olika verksamheter och ökar resurserna för konstnärliga hobbyverksamheter. Samarbetet förutsätter en tydlig samordningsstruktur och ett förtydligande av de gemensamma målen.

4.1 Programmet Kulturens fadderbarn riktas till spädbarn och barn i förskoleåldern och skapar grunden för en livslång relation till konst och kultur.

På barnrådgivningen får nyfödda en inbjudan till Kulturens fadderbarn-programmet, som garanterar minst två avgiftsfria kulturevenemang per år för alla upp till skolåldern. Barn som anmäler sig till programmet får en kulturaktör som fadder.

4.2 Konstfostran och kulturverksamhet för barn och unga stärks.

- För aktörerna som ger grundläggande konstundervisning erbjuder staden stöd för att de ska kunna utveckla sin verksamhet, sitt samarbete och sina strukturer för att betjäna helsingforsarna på ett alltmer övergripande och jämlikt sätt.
- Helsingfors ökar antalet lektioner i konstämnen i sina skolor.
- Genom ett mångsektoriellt samarbete stöder staden hobbyverksamheter med låg tröskel inom konst och kultur för barn och unga under och efter skoldagen. En verksamhetsform som kommer att omfatta hela staden är Pulssi, som innebär att ungdomarna själva kommer med idéer till kurser, verkstäder och evenemang som stöds av professionella.

4.3 Invånare i alla åldrar stöds för att delta i konst- och kulturlivet genom att stärka förfaringssätt som ökar den konstnärliga mångfalden samt tillgängligheten.

- Deltagande i konst- och kulturevenemang underlättas t.ex. genom att inträdesbiljetten till ett konst- eller kulturevenemang berättigar till en timmes gratis restid med kollektivtrafiken i Helsingforsregionen före och efter evenemanget.
- Helsingfors utvecklar en modell för virtuella kulturtjänster. Det virtuella Helsingfors blir ett ställe för att uppleva och skapa konst och kultur.
- Kulturaktörernas verksamhetsplaner ska beakta att staden blir allt mer mångkulturell och flerspråkig.
- Inom rekryteringen till kulturområdet granskas språkkraven med sikte på att främja mångfald.

4.4 Tjänsterna för äldre invånare och resurserna för kulturell äldreomsorg ökas för att motsvara det växande antalet äldre helsingforsare.

- Inriktningen på utbudet och tillgängligheten främjas på flera sätt, bland annat genom att utnyttja teknologi.

5. Helsingfors utarbetar en färdplan för det kreativa Helsingfors och för att utnyttja konstens och de kreativa näringarnas möjligheter i utvecklingen av hela staden

5.1 Konstnärernas kunnande och konstbaserade metoder tas i bruk i stadens utveckling inom alla verksamhetsområden.

5.2 Helsingfors inför konst som en del av vårdarbetet och vårdplanerna inom social- och hälsovården enligt WHO:s rekommendationer från år 2019.

5.3 Konst och kultur görs till en integrerad del av stadsplaneringen och stadsbyggandet i alla dess skeden.

5.4 Helsingfors stöder ny affärsverksamhet inom kulturella och kreativa näringar.

- Staden utvecklar metoder för att på ett flexibelt sätt stödja företag inom de kreativa näringarna, bland annat genom att tillhandahålla lokaler, erbjuda startfinansiering, stärka förmedlarorganisationer och organisera hubbar.
- Staden ser på incitamentmodeller för att bl.a. främja produktionen av filmer, serier och datorspel i Helsingfors.

5.5 Helsingfors stärker sitt samarbete med utbildningsinstitutionerna inom konst- och kulturbranschen.

- Genom samarbetet söks lösningar på stadens utmaningar och samtidigt kan Helsingfors fungera som en levande plattform för forskning, utbildning och utövande inom konsten.

5.6 Hanaholmens kraftverk byggs om till ett center för kultur, teknologi och hållbar utveckling. Centret realiseras i samarbete mellan näringslivet, läroanstalter och kulturaktörer och det sammanför en levande stadskultur, en konstnärlig presentations- och museiverksamhet, hållbar utveckling samt expertis och forskning inom teknologi.

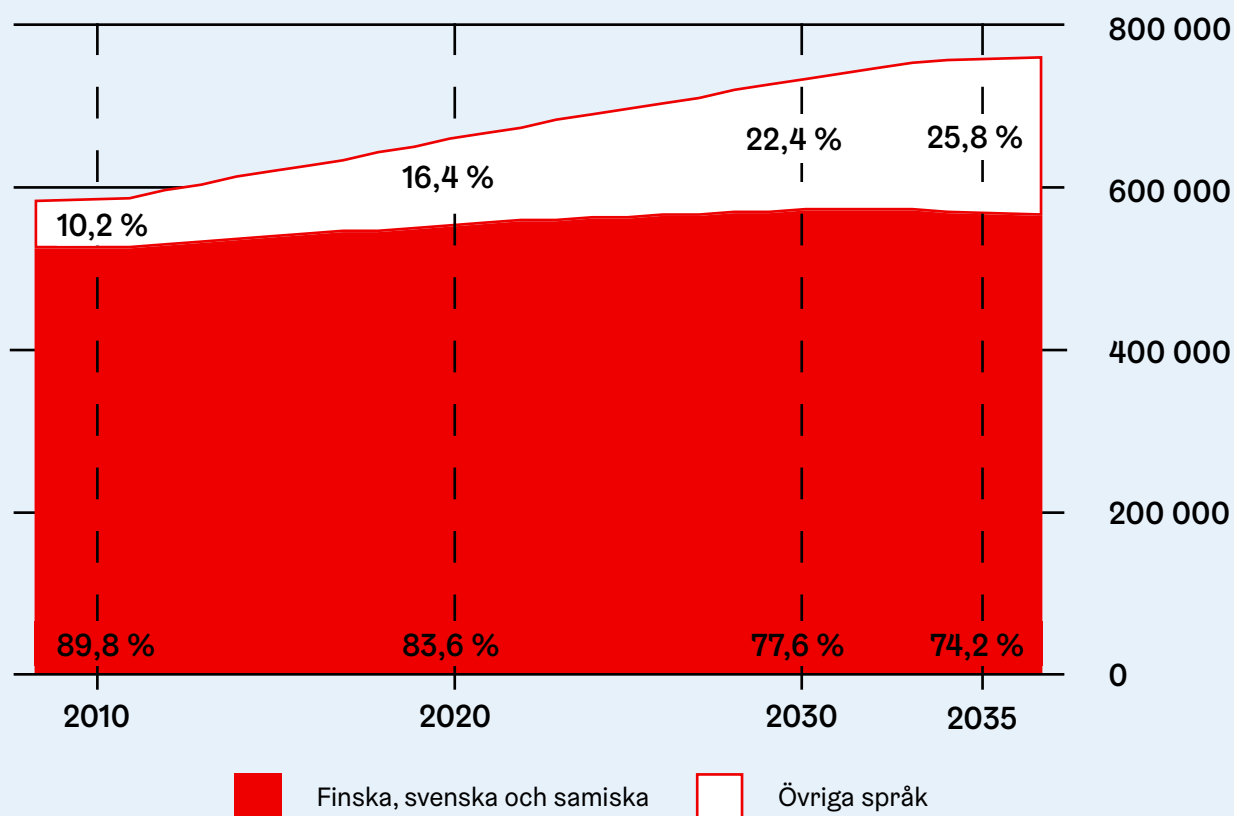
5.7 Helsingfors stad följer sin position på EU-kommissionens Cultural and Creative Cities som en strategisk indikator för staden.

Helsingfors år 2030

PASI SAUKKONEN

- o Det bor 735 000 människor i Helsingfors och 1 680 000 människor i Helsingforsregionen.
- o Det finns många fler invånare över 65 år än det fanns år 2020.
- o Helsingfors är en etniskt och kulturellt sett mångsidig stad med många invandrabarn i åldersgruppen unga vuxna.
- o Helsingfors är en stad för nya minoriteter och olika slags hybrididentiteter.
- o Helsingfors är en stad för människor med allt högre utbildning, där alla dock inte kan läsa och skriva.
- o Staden är regionalt sett mer differentierad än år 2020, möjligen även mer ojämlik.
- o De kraftigast växande områdena på 2020-talet är stadens södra delar.

Antalet Helsingforsbor enligt modersmål 2010–2035

Kulturfinansieringen i Helsingfors

VEIKKO KUNNAS

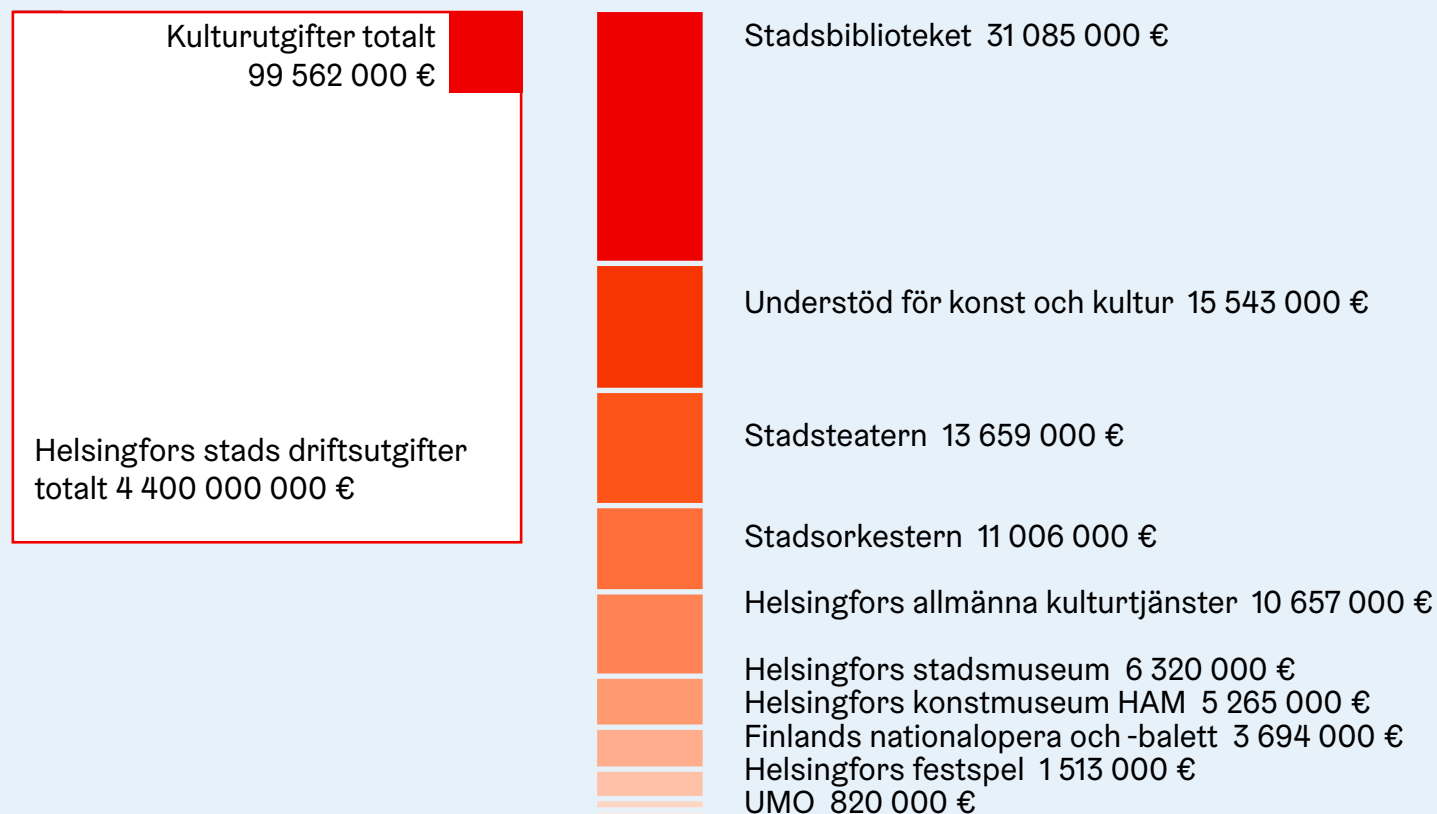
Helsingforsborna får njuta av kultur som stöds av såväl finska staten som Helsingfors stad. Utöver dessa är olika stiftelser mycket viktiga finansiärer på kulturfältet.

Fördelningen av understödet mellan statsmakten och staden varierar efter konstart, och stadens stöd är starkast till arter, där staden har mycket egen verksamhet: musiken, teatern och de visuella konsterna.

Kulturen är en allt tydligare del av stadens basservice. Lagen om kommunernas kulturverksamhet erkänner konstens och kulturens mångsidiga betydelse som stärker stadssamhället. Livskraften och framgången hos staden och dess invånare bygger delvis på detta. Det är även utgångspunkten för finansieringen och utvecklingen av konst- och kulturtjänsterna.

Kulturens andel av Helsingfors stads driftsutgifter var 2,26 % år 2018

Fördelningen av Helsingfors stads kulturutgifter 2018

Vad lever en konstnär i Helsingfors på?

VELI-MARKUS TAPIO

Helsingfors är Finlands konstcentrum. År 2019 fanns nästan en fjärdedel av de teatrar som får statsandelar i Helsingfors, och även över hälften av de som finns på det så kallade fria fältet. Orkestrarna i Helsingfors sysselsätter över en femtedel av alla heltidsanställda orkestermusiker i vårt land, för att inte tala om alla frilansare. Majoriteten av alla gallerier finns i Helsingfors, likaså alla våra nationella konstinstitutioner och Konstuniversitetet.

Helsingfors är förutom konstcentrum även centrum för Finlands konstnärer. Av understöden som Kulturfonden beviljar går en tredjedel till konstnärer som uppger Helsingfors som hemort. Vid Centret för konstfrämjande är andelen ännu högre.

Det räcker inte att alla stadsbor kan uppleva konst. Även konstnärerna i Helsingfors måste ha förutsättningar för att göra konst.

En konstnär har ofta små inkomster, och oregelbundna inkomster ökar bördan. Orsakerna, som har lett till den här situationen och upprätthåller den ännu när vi stiger in i 2020-talet, är framför allt strukturella och kulturella – de mäts inte i euro. Den offentliga och privata stödfinansieringen, som har ökat betydligt under de senaste 50 åren, har inte minskat konstnärernas fattigdom.

De stödinstrument och lagstiftningsmässiga metoder, med vilka man direkt försöker påverka enskilda konstnärers utkomst, styrs i hög grad av staten. Även privata stiftelser delar ut direkta understöd. Staden ska inte bygga upp parallella system. Ett mer effektivt sätt är att främja konstnärernas ställning genom samfundsbidrag och framför allt genom att sänka hindren som konstnärerna stöter på i sin vardag.

Stadens roll är inte begränsad till utdelning av pengar. Det är möjligt att göra användningen av lokaler och andra resurser mer effektiv genom att satsa på informationsförmedling, en tillåtande atmosfär och en serviceattityd som genomsyrar samtliga förvaltningsområden och är positiv till kultur. Samfundsbidragen upprätthåller konstnärernas arbetsmarknader samtidigt som de styr branschens ekonomi och praxis mot en mer hållbar grund.

Genom att visa exempel kan Helsingfors bryta den rådande kulturen av gratisarbete: i de projekt som staden deltar i har även konstnären förtjänat sin lön.

Konstens betydelse för Helsingfors

TEEMU MÄKI

Konst är en av de viktigaste källorna till njutning.

För en del människor innebär det att man under ett bild-, musik-, bok-, dans-, teater-, film- eller samhällskonstnärligt evenemang kan glömma vardagen och sina problem för en stund och vara någonting helt annat, någon helt annanstans.

För andra är konsten mest njutbar när man inför den inte glömmet sina problem, utan tvärtom kan möta dem på ett så ärligt och heltäckande sätt som möjligt. Då är konsten en viktig social form av kritiskt tänkande och diskussion.

Konsten är ett flexibelt och mångsidigt sätt att hantera gemensamma, konkreta utmaningar: ”Vad ska vi göra åt klimatförändringen? Och den sjätte massutrotningen, främlingsfientlighet och det faktum att världens all rikedom och makt hopar sig i händerna på den rikaste procenten av befolkningen?”

Konsten är även ett effektivt sätt att behandla de allra svåraste filosofiska frågorna: ”Hur borde vi leva? Hur ser ett bra samhälle ut? I vilken riktning borde vi gå och varför? Hur ska vi möta vår dödlighet? Vad är ett gott liv? Hur ska vi vara lyckliga?”

När man pratar om konstens egenvärde avser man egentligen dessa ovanstående saker – konsten antingen som en eskapistisk eller verklighetssökande källa till njutning och konsten som en mångsidig och multisensorisk form av kritiskt tänkande och diskussion.

Konsten förbättrar individens livskvalitet, men ökar även samfundets välbefinnande, eftersom konstnärlig reflektion och diskussion ökar förståelsen och medkänslan mellan människor.

Konsten har även stor ekonomisk betydelse. Konsten, kulturindustrin och de konstbaserade skapande branscherna är den snabbast växande ekonomiska sektorn.

Konst- och kulturvisionens Helsingfors förstår alla ovanstående dimensioner av konsten och satsar på både icke-kommersiell konst och utveckling av konstens kommersiella sidor.

Vem är konsten till för?

SONYA LINDFORS

Den frågan har definierat mitt arbete och min konst under hela min karriär. Inte för att jag själv skulle ha valt att ställa den här frågan, utan därför att olika hinder, strukturella, ideologiska, synliga och osynliga, tvingar mig, en konstnär som hör till en minoritet, att fråga: Vem är konsten till för? Vilken publik vill vi ha och förväntar vi oss? Vilket utseende, vilken storlek eller bakgrund ska konstnärerna som vi ser på scenerna ha? Vems konst visas upp? Vems behov, förväntningar och önskningar ligger i centrum?

Helsingfors har förändrats enormt under de senaste tio åren och det har även stadens konstfält. Mångfald och inklusivitet är ofta förekommande ord i konstinstitutionernas strategier, men ändå är vårt konstfält år 2020 fortsättningsvis slående homogent. Förändringen är långsam och obekvä, det är sant, men sorgligt nog skulle hindren för olika minoriteter ofta vara enkla att lösa. Könsneutrala toaletter, tillgängliga lokaler, rekrytering av människor med olika bakgrund och utbildning av den befintliga personalen för att förhindra diskriminerande beteende.

Helsingfors har alltid varit en hamnstad och därmed även mångkulturell. Här har människor från olika håll i Finland och världen mötts i hundratals år. Här har man talat många språk, ätit många olika typer av mat och levt olika slags liv, sida vid sida. Enligt en prognos som Helsingfors stad utarbetade 2019 kommer över en fjärdedel av helsingforsarna att tala något annat språk än finska, svenska eller samiska som förstaspråk före 2035. För att denna mångfald ens i någon mån ska finnas representerad på konstfältet måste vi arbeta aktivt.

Jag upprepar ännu. Förändringen är långsam och obekvä, men oundviklig. Vi kan alla bidra till förändringen, men de som har makt att påverka har ett särskilt ansvar. Konsten är aldrig neutral, utan den bär med sig ideologier och värden.

Konsten berättar historier om världen och att vara finländare, den ger oss nya perspektiv, lär oss empati och förenar. Men en likformig skara konstnärer kan inte berätta mångskiftande berättelser. Vi behöver varandra.

Vems drömmar bygger vi? Framtiden är alltid potentiell, den är hela tiden på väg mot oss, men kommer aldrig fram. Den existerar endast i våra fantasier. Samtidigt skapar och bygger vi ständigt upp saker för framtiden. Våra drömmar och visioner om framtiden begränsar potentialen, begränsar de möjliga framtiderna. Genom att lära oss att drömma även om saker som i dag känns omöjliga blir det omöjliga lite mer möjligt.

Jag hoppas att visionen utmanar oss att drömma om dessa omöjliga framtider, men även att konkret arbeta för att förverkliga dem. En av dem kunde vara ett konstfält där alla kan känna sig som hemma.

Helsingfors är en flerspråkig stad

LEIF JAKOBSSON

Helsingfors är en av de få europeiska huvudstäder som officiellt är tvåspråkig. Staden har alltid haft en levande flerspråkighet och varit en mångkulturell miljö, mycket tack vare den nära kopplingen till Ryssland under drygt 100 år. Ända fram till krigen i slutet av 30-talet och början av 40-talet syntes de språkliga och kulturella minoriteterna särskilt tydligt i stadens skolor, församlingar, föreningar och affärsliv. Sida vid sida med den finsk- och svenskspråkiga befolkningen levde ryssar, greker, tyskar, judar och tatarer, som tillsammans bildade en brokig språklig och kulturell blandning.

Den självpåtagna isoleringen, som framkallats av den geopolitiska situationen efter andra världskriget, kom att stärka de nationella drag som i kombination med urbaniseringen gjorde Helsingfors språkligt sett mindre differentierad. Den lagstadgade tvåspråkigheten, finska och svenska, bestod emellertid tack vare språkförordningen och stadens myndighetsbestämmelser.

En ökande befolkning med andra modersmål än de två officiella språken och stadens växande attraktion som besöksmål för utlänningar är två fenomen som kännetecknar 2000-talet. Till följd av denna utveckling måste även Helsingfors stads officiella språkpolitik uppdateras för åren 2020–2030.

Språket är en central del av kulturen och ett viktigt verktyg i all konstutövning. Individens möjlighet att använda sitt språk och känna språklig trygghet är en förutsättning för konstens och kulturens mångfald. Konsten och kulturen återspeglar även livet i Helsingfors på ett allmänt plan.

Med den unika kunskap och erfarenhet som vi har av tvåspråkighet, såväl inom staden som övriga myndigheter i Helsingfors, kan vi utveckla en europeiskt sett och till och med globalt sett banbrytande och förebildlig modell för stadens flerspråkiga kommunikation. Att utöka den språkliga servicen och hitta nya former och verktyg för flerspråkig kommunikation kan bli ett signum för staden, en konkurrensfördel och förebild som får både nationellt och internationellt erkännande.

Effekterna av konst och kultur på välbefinnandet

ULLA LAURIO

Undersökning och utnyttjande av konstens och kulturens effekter på välbefinnandet förutsätter tvärvetenskapligt arbete över sektorsgränserna. Världshälsoorganisationen WHO publicerade hösten 2019 en rapport med en sammanställning av över 900 forskningspublikationer om ämnet och över 3 000 enskilda undersökningar.

Enligt rapporten kan deltagande i konstverksamhet som upplevare eller upphovsman förebygga flertalet psykiska och fysiska sjukdomar samt behandla och hjälpa till att hantera flera akuta och kroniska sjukdomar.

Konst kan användas i synnerhet vid sådana hälsoproblem som läkarvetenskapen på egen hand inte kan erbjuda effektiva lösningar på. Det finns även evidens för att användning av konst- och kulturtjänster minskar anlitaandet av hälso- och läkartjänster och genom det minskar hälsovårdskostnaderna.

I rapporten ger WHO flera rekommendationer för såväl hälso- och socialsektorn som kultursektorn. Rekommendationerna ger en bra grund för branschöverskridande samarbete även inom Helsingfors stad. Till exempel:

- o Införandet av åtgärder som grundar sig på betydande evidens stöds, såsom att använda musik på sjukhus före operationer, inkludera konstverksamhet i vardagen för personer med minnessjukdomar och genomföra gemensamma konstprogram till stöd för den mentala hälsan.
- o Tillgången till mångsidiga konst- och kulturtjänster säkerställs, likaså tillgängligheten till dem för alla befolknings- och åldersgrupper, i synnerhet minoriteter.
- o Konst- och kulturorganisationer uppmuntras att göra främjande av hälsa och välbefinnande till en del av sitt strategiska arbete.
- o Den allmänna medvetenheten om de potentiella positiva hälsoeffekterna av att delta i konst främjas aktivt.
- o Samfundsstrukturerna och -mekanismerna inom kultur-, social- och hälsovårdsbranscherna stärks, till exempel genom att man grundar program som finansieras över sektorsgränserna.

- o Remisspraxis när det gäller deltagande i konstprogram inom social- och hälsovårdsbranschen införs och stärks.
- o Inkluderingen av konstvetenskaper och humanistiska vetenskaper i utbildningen av hälsovårdspersonal för att förbättra dess kliniska, personliga och sociala färdigheter stöds.

What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review finns i sin helhet på WHO:s webbplats, och mer information om tillämpningen av den i den finländska samhällskontexten finns bland annat på webbplatsen för nätverket Taikusydän.

Helsingfors – föregångare inom konstutövning

EMMI KOMLOSI

Helsingfors stad producerar enorma mängder möjligheter för konstutövning för invånare i alla åldersgrupper. Annegården, Narrin näyttämö, möjligheterna som påverkningskanalen Krut för unga ger upphov till, det kulturella ungdoms- och seniorarbetet, Helsingfors finska arbetarinstitut, Arbis samt många andra aktörer erbjuder stadsborna många värdefulla stunder. Dessa erfarenheter ger insikter om livet, relevans, livsviktiga sociala kontakter och möjligheter att växa som människa.

En stad, där det är möjligt att uppleva, utöva och göra konst även icke-professionellt, är en bättre plats att leva på.

Helsingfors stad bör även i fortsättningen se till att alla stadsbor själva får möjlighet att valfritt skapa konst. Detta kräver satsningar på högkvalitativ konstfostran inom livets alla delområden och möjliggörande av verksamhet för olika typer av hobbygrupper. Bestående strukturer för tvärvetenskaplig och branschöverskridande konstundervisning bör skapas, för att även de mest utsatta stadsborna ska ha möjlighet att delta i högkvalitativ konstundervisning. Samtidigt finns det ambitiösa, aktiva och dynamiska hobbygrupper i staden, vilkas arbete den kunde erkänna på ett bättre sätt.

År 2030 kan Helsingfors vara en stad som inser vilken betydelse konstutövning samt en högkvalitativ konstfostran och -undervisning har för invånarna. En stad som ständigt söker nya möjligheter att blanda konst och olika livsområden med varandra på ett kreativt sätt och med ett skickligt pedagogiskt grepp stöder de aktiva grupperna i staden och låter konstutövarna synas även utåt i staden.

Staden lever även om natten

EEKA MÄKYNEN

Nattlivet är en viktig del av en stads karaktär. I Helsingfors sover det. Samtidigt som handeln har reagerat med förlängda öppettider för att erbjuda service dygnet runt är Helsingfors centrum tomt på evenemang om nätterna.

I Helsingfors har nattens potential identifierats till exempel i LiveFIN:s utredning Selvitys yön potentiaalista från 2019. Även nattlotsen som planerats av staden är ett projekt som ska understödats för att Helsingfors dragningskraft ska utvecklas. Det finns intresserade kulturraktörer som vill väcka denna potential. Staden behöver bara lysa upp vägen dit stigen börjar.

I slutet av 2010-talet har Helsingfors besvärats av två problem: storevenemang som försvinner ut till landskapen och evenemanglokaler som försvinner från stadens centrum. Evenemangsplatser som Nosturi, The Circus, Virgin Oil och Gloria har en efter en tvingats ge vika för ny byggnation som ger pengar. Situationen är oroväckande. En kulturellt, evenemangsmässigt och även näringsmässigt intressant och attraktiv stad behöver evenemanglokaler i relation till antalet invånare.

Varje produktion som försvinner från Helsingfors på grund av utrymmesbrist är en skamfläck för Finlands huvudstad. Produktioner sätts upp i Åbo och storevenemang genomförs i Tavastehus, Hyvinge och Tammerfors.

Staden bör i fortsättningen byggas upp med skyddet av den befintliga kulturverksamheten i åtanke. När nya bostads- och kontorsområden byggs måste man beakta evenemanglokaler i närheten av dem och förstå deras betydelse för områdets utveckling. Staden ska möjliggöra dialog och uppmuntra evenemangsarrangörer till ansvarsfull verksamhet.

Socialt ansvarsfulla aktörer motarbetar inte invånarna i grannskapet, utan tvärtom kan evenemangen upplevas som element som ger mervärde.

Evenemangsområdet i Södervik är unikt: en urban, postindustriell och lätt tillgänglig evenemangsmiljö mitt i en stad i utveckling. Området ska även i fortsättningen möjliggöra storevenemang med upp till 30 000 besökare, vilket måste beaktas när nya byggnader planeras, både när det gäller ljudisolering och utrymningsvägar.

Infrastruktur som möjliggör evenemang innebär inte endast lokaler, underhåll, elektricitet och tillgänglighet – det är en helhet som utöver strukturer även innefattar tillståndsfrågor och behandlingen av dem.

Byggandet av en ny stad

LEIF JAKOBSSON

I dagens storstäder är man allt mer medveten om arkitekturens och formgivningens betydelse för den byggda livsmiljön. Helsingfors har genom offentliga och privata satsningar, som centrumbiblioteket Odet och konstmuseet Amos Rex, ökat sin attraktionskraft både bland stadens invånare och de som dagligen besöker staden. Dessutom har den nya arkitekturen gett staden synlighet i utlandet med besökande arkitekter och turistgrupper som följd.

Det behövs nya intresseväckande bygg- och designprojekt för att befästa Helsingfors renommé som en central aktör inom stadsutveckling.

För åren 2020–2030 planeras flera projekt som på ett betydande sätt kan bidra till stadens anseende.

DANSENS HUS är ett fint exempel på ett projekt som samfinansieras av den privata och den offentliga sektorn. I denna nya institution bidrar både den yttre formen och verksamheten i byggnaden till att stärka och uppdatera dansen som konstform. Projektet bör med kraft drivas vidare!

NYA NATIONELLA är namnet på den tillbyggnad som planeras intill Nationalmuseet vid Mannerheimvägen i centrala Helsingfors. Den internationella arkitekttävlingen avgjordes i december 2019. Det vinnande förslaget ATLAS av JKMM Arkkitehdit blir en ny attraktion i världsklass. Hur kan staden dra nytta av detta statligt finansierade projekt? Inledningsvis bör tillgängligheten för de som rör sig i stadskärnan optimeras. Detta förutsätter att både trafik och parkeringsplatser planeras så att det finns utrymme för människor och inte enbart trafik på den livliga Mannerheimvägen.

ARKITEKTUR- OCH DESIGNMUSEET är ett samprojekt mellan staden, staten och de stiftelser som upprätthåller museerna. Tomtreserveringen är i kraft och såväl staden som statsmakten har visat intresse för att förverkliga ett nytt museum för arkitektur och design. De här två konstformerna har kanske mer än någon annan gett Finland global uppmärksamhet under hela 1900-talet. Staden bör göra allt för att konkretisera planerna och tillsammans med statsmakten ordna finansieringen, för att det nya museet ska stå klart under den kommande 10-årsperioden.

HOT SPOT FÖR HÅLLBAR UTVECKLING. I enlighet med FN:s AGENDA 2030 har även Finland och därmed Helsingfors förbundit sig att under de kommande tio åren arbeta för att uppnå de uppställda målen. Hållbar utveckling ska beaktas inom alla livets områden, även konsten och kulturen. Genom att bygga ett centrum för hållbar utveckling kan staden visa hur en storstad

i ständig dialog med sina invånare, inte minst konstnärerna, ökar insikten om en hållbar utveckling. En HOT SPOT, som fungerar både som informationscentrum och laboratorium för nya hållbara initiativ, ger staden trovärdighet i dessa frågor. En arkitekturtävling med fokus på återanvändning och hållbar konsumtion bör utlysas omgående!

DIGITALPALATSET är en lösning, med hjälp av vilken Helsingfors kan fånga upp den snabbast växande ekonomin samt den yngre befolkningens digitala färdigheter och intresse för nätbaserad konst och kultur. De redan existerande institutionerna kommer naturligtvis att under de närmaste tio åren utveckla en rad olika digitala tjänster och verksamhetsformer. För att verkligen sätta Helsingfors på kartan över den globala digitala utvecklingen behövs dock ett nytt centrum. Detta sker i samarbete med privata aktörer som framgångsrikt verkar inom branschen både när det gäller finansiering och utveckling av verksamhetsformer. Även den forskning som drivs på området vid högskolorna ska involveras. För att visa allvaret med satsningen ska den vara betydande och inte begränsas enbart till HUB-liknande initiativ, likt det som bland annat finns i Maria sjukhus gamla lokaler. Målet är en ny arkitektonisk helhet som tydligt signalerar Helsingfors ambitioner på området.

Paris har varje decennium lyckats visa upp nya institutioner i arkitektoniskt nyskapande byggnader för världen. Nu har Helsingfors möjlighet att överta rollen som arkitektonisk och designmässig vägvisare.

2030-talets Helsingfors enligt ungdomar på 2020-talet

ULLA LAURIO

Sommaren 2019 anställde Helsingfors stad sex 16–17-åringar till sommarjobbare för att fundera över och presentera en vision av ungdomarnas syn på Helsingfors kulturscen på 2030-talet.

Ungdomarna åkte runt i Helsingfors och besökte dess konstinstitutioner, intervjuade folk på stan och ordnade ett evenemang på biblioteket i Berghäll, där de samlade in drömmar från de som hade anlänt till platsen och diskuterade med dem. En vacker dag i juni utbytte ungdomarnas visionsgrupp tankar även med de vuxnas visionsarbetsgrupp på Stora Röntan.

Den bärande tanken i ungdomarnas vision är att göra Helsingfors till en kulturellt distinkt stad, där olika konststilar skulle ha sina respektive regionala zoner. Zonerna skulle sammanföra folk med intresse för samma saker, för att någonting nytt och intressant för alla skulle kunna födas.

Med ungdomarnas egna ord:

Vi skapar en identitet för vår stad genom olika kulturella hotspots.

Groove Zone: Groove Zone finns i Söderviksområdet och närheten av det. Zonens syfte är att vara en hotspot för kultur i Helsingfors och en av stadens största turistmål. I Groove Zone är alla former av kultur välkomna, och den strävar efter att beskriva mångfalden i Finland.

Nostalgia: I den här zonen hyllas traditionell kultur. Området är redan fullt av platser för finländsk kultur, till exempel bastubad i Allas och matpaus på Salutorget. På Tjärholmen skulle man fyra gånger om året kunna ordna en gatumatfestival, där besökarna kan njuta av traditionella finska maträtter.

Rock: I Rockzonen skulle fokus ligga på gatumusik, mode, skivor... och allt som hör till kultur på ett sätt som passar alla. På de här gatorna skulle det finnas skivbutiker, öppna scener och trevliga platser för såväl rockvänner som övriga.

Zonen för modern konst: Nära Kiasma skulle det kunna finnas en plats där man skulle kunna börja utveckla den moderna konsten. Den skulle kunna vara en fortsättning på Kiasma, dit människor skulle kunna samlas för att njuta av framtida konstnärers performancekonst.

Ungdomarnas idé om kulturella zoner överensstämde med konst- och kulturvisionsarbetsgruppens tanke om geografiska kulturstråk i staden. Stråken korsar Helsingfors från Kabelfabriken i väster till Nordhuset i öster, och från söder till norr med förgreningar från Sveaborg mot Gamlasgården i nordväst och Malms kulturhus i nordost.

De ungas vision förverkligades av Niklas Kammonen, Efe Kortelainen, Luca Loven, Rachel Paku, Noora Rautavuori och Vili Valtonen med stöd av ungdomsarbetaren Rozza Dragoz på ungdomsgården i Ås.

En videoverision av ungdomarnas vision finns på YouTube under namnet *Nuorten taide- ja kulttuurivisio 2030* på kanalen *Nuorten Helsinki*.

Länk till videon: <https://www.youtube.com/watch?v=PO9IOXGWWjA>

Backgrund till Helsingfors vision för konst och kultur 2030

Konst- och kulturvisionsarbetsgruppen och styrgruppen

Helsingfors stadsfullmäktige godkände den 27.9.2017 ledamot Jörn Donners initiativ och i enlighet därmed beslöt Helsingfors stads kanslichef den 15.2.2019 att tillsätta en självständig konst- och kulturvisionsarbetsgrupp med uppdraget att för Helsingfors utarbeta en konst- och kulturvision för åren 2019–2030.

Arbetsgruppens uppgift var att granska konstens och kulturens roll i staden ur ett långt perspektiv, att ställa upp mål för att främja konsten och kulturen och att lägga fram åtgärder för att uppnå dessa. Till uppgifterna hörde också att sammanfatta gemensamma riktlinjer för staden så att aktörer som är verksamma i staden kan arbeta för att uppnå målen.

Syftet var att stärka stadens position som en särpräglad och internationellt intressant konst- och kulturstad.

Alexi Malmberg, intendent för Helsingfors stadsorkester, utsågs till arbetsgruppens ordförande. Arbetsgruppen bestod av följande medlemmar:

- Leif Jakobsson, direktör emeritus för Svenska Kulturfonden
- Gita Kadambi, chefdirektör för Finlands nationalopera och -balett
- Elina Knihtilä, professor på Konstuniversitetet
- Emmi Komlosi, lärare med planeringsansvar på Helsingfors finska arbetarinstitut
- Sonya Lindfors, konstnärlig ledare för UrbanApa, koreograf
- Teemu Mäki, konstnär, doktor i konst, ordförande för Konstnärsgillet i Finland
- Eeka Mäkynen, verkställande direktör för Finnish Metal Events Oy
- Sara Norberg, verkställande direktör för Cinematic
- Veli-Markus Tapio, specialsakkunnig på Finska kulturfonden

Kanslichefen tillsatte samtidigt en styrgrupp och utsåg sektorchef Tommi Laitio, Helsingfors kultur- och fritidssektor, till ordförande för den, samt följande personer till styrgruppsmedlemmar:

- Tuula Haavisto, kulturdirektör, Helsingfors kultur- och fritidssektor (till den 1 juni 2019)
- Mari Männistö, kulturdirektör, Helsingfors kultur- och fritidssektor (fr.o.m. den 1 oktober 2019)
- Sanna-Mari Jäntti, kommunikationsdirektör, Helsingfors stadskansli
- Leena Mickwitz, stadssekreterare, Helsingfors stadskansli
- Pasi Saukkonen, specialforskare, Enheten för stadsforskning och -statistik vid Helsingfors stadskansli

Ulla Laurio från Helsingfors stads enhet för kulturfrämjande var sekreterare och planerare för såväl arbetsgruppen för konst- och kulturvision som dess styrgrupp.

Arbetsgruppens mandatperiod löpte ut den 31 januari 2020, men förlängdes till den 31 mars 2020.

Arbetet

Arbetsgruppen för konst- och kulturvisionen sammanträdde totalt tolv gånger. Styrgruppen sammanträdde två gånger och utöver det ordnades ett gemensamt möte för arbetsgruppen och styrgruppen.

Janne Kareinen från DialogiAkademi verkade som facilitator för arbetsgruppen från och med september 2019. Ville Vasara verkade från och med september 2019 som arbetsgruppens skrivare och som redaktör för visionstexten. Anne Euramaa och Christian Sannemann från Helsingfors stads sektor för kultur och fritid var arbetsgruppens experter inom interaktion.

Expertinlägg

Arbetsgruppen bad elva experter utanför arbetsgruppen att lämna inlägg.

- CEO Laura Aalto, Helsinki Marketing
- Mikko Fritze, Institutets direktör, Goethe-Institut Amsterdam
- Tuula Haavisto, kulturdirektör, Helsingfors stad
- Tuomas Hakala, enhetschef Helsingfors stad, detaljplanläggning
- Saxofonist Mikko Innanen
- Veikko Kunnas, partnerchef Helsingfors stad, enheten för kulturfrämjande
- Kaarle Kurki, specialplanerare, Helsingfors stad, sektorn för kultur och fritid
- Kai Lehikoinen, vice direktör, Konstuniversitetets projekt ArtsEqual
- Pasi Saukkonen, specialforskare, Helsingfors stads enhet för stadsforskning
- Paula Tuovinen, direktör, Centret för konstfrämjande
- Marika Westman, utvecklingsakkunnig, Helsingfors stad, sektorn för kultur och fritid

Interaktion med Helsingfors invånare

Följande interaktionstillfällen ordnades av arbetsgruppen för intressentgrupper och Helsingfors invånare:

- Diskussion den 22.5.2019 med temat Helsingfors som en förenande kraft mellan konst och olika livsområden.
- En för alla öppen idéväggpanel sommaren 2019 med temat konst och kultur i Helsingfors 2030 – min dröm.
- Totalt fyra diskussionstillfällen ordnade av stadens stadslotsar för invånarna, i Sockenbacka, Gårdsbacka, Stapelstaden och Baggböle.
- Totalt fem diskussionstillfällen för yrkesfolk inom konst- och kulturbranschen, på centralbiblioteket Ode och i Helsingfors konstmuseum HAM.

- År 2019 deltog medlemmar i arbetsgruppen även i flera seminarier med temat konstens och kulturens framtid i Helsingfors och i andra evenemang samt intervjuade experter.

Centrala publikationer och lagar som påverkat visionen:

Helsingfors kulturstrategi 2012–2017 och bakgrundsutredning
Helsingfors kulturcentral, 2012

Prognos 2018–2035 för befolkning med främmande språk
Helsingfors stad, 2019

Lagen om kommunernas kulturverksamhet (2019)

Lagen om allmänna bibliotek (2017)

Museilagen (2020)

Världens bäst fungerande stad: Helsingfors stadsstrategi 2017–2021
Helsingfors, 2018

Undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi 2025
Undervisnings- och kulturministeriet, 2017

Rekommendation till förbättring av tillgången på och åtkomsten till konst och kultur inom social- och hälsovården – inklusive välbefinnande och hälsofrämjande
Undervisnings- och kulturministeriet samt Social- och hälsovårdsministeriet, 2018

Suomen taide- ja taiteilijapolitiikka 2019
Maija Hirvi-Ijäs & Sakarias Sokka, Cupore, 2019

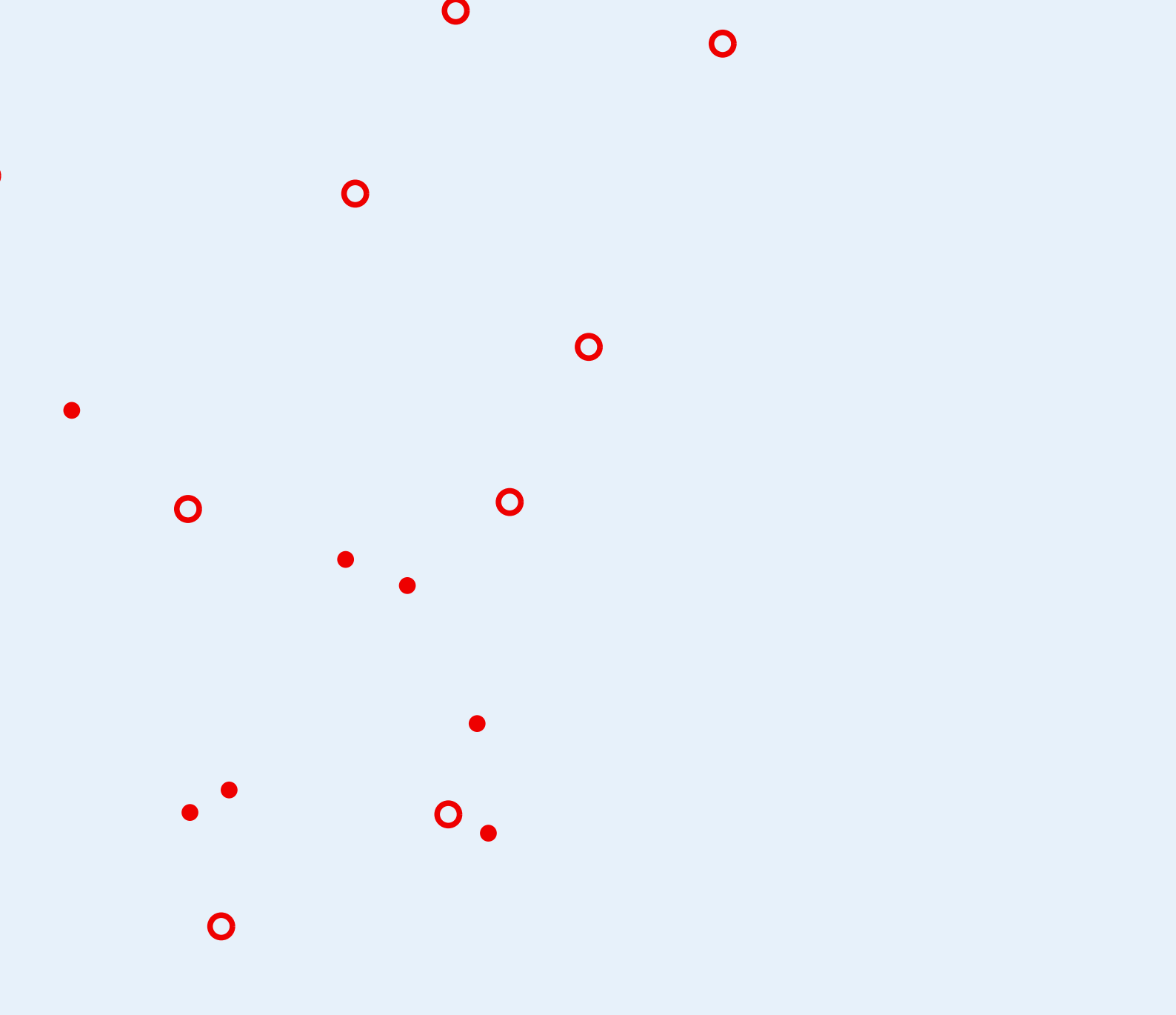
Riktlinjer för konst- och konstnärspolitiken. Arbetsgruppens förslag till centrala mål för konst- och konstnärspolitiken
Undervisnings- och kulturministeriet, 2018

UNESCO moving forward the 2030 Agenda for Sustainable Development
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2017

What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review
Daisy Fancourt & Saoirse Finn, World Health Organization, 2019

Utöver detta har arbetsgruppen för konst- och kulturvisionen kunnat studera kulturstrategier och -visioner från flera städer i Finland och annanstans i världen, Helsingfors stads utredningar och statistik kring olika kulturbranscher, framtidsprognoser, internationella rapporter och webbplatser, m.m. webbplatsen för projektet Creative Finland.

Vi riktar särskilt tack till Helsingfors enhet för undersökningar och statistik och till alla de experter som stött gruppens arbete.

Helsingfors stadsfullmäktige godkände den 27.7.2017 ledamoten Jörn Donners initiativ och i enlighet därmed utnämnde Helsingfors stads kanslichef en självständig konst- och kulturvisionsarbetsgrupp. Arbetsgruppen bestående av sakkunniga inom konst och kultur arbetade 15.2.2019–31.3.2020 och överlämnade sin vision till staden den 18.8.2020. Arbetsgruppens uppdrag var att ganska konstens och kulturens roll i staden i ett långsiktigt perspektiv och föreslå målsättningar för konst- och kulturfrämjandet samt åtgärder för att nå målsättningarna. Som en del av sitt uppdrag hörde arbetsgruppen ett stort antal sakkunniga och stadsbor.

hel.fi/konstochkulturvision2030

Textformatering: Ville Vasara

Svensk översättning: Vision och åtgärdsförslag Marianne Möller,
Perspektiv på Helsingfors konst- och kulturliv Grano Translation Services

Layout: Kiira Keski-Hakuni / Koponen+Hildén

Diagram: Koponen+Hildén & Ville Vasara